

Föreskrifter

Handläggars träff vattenskyddsområde

29 april 2021

Martin Jansson, verksjurist

Havs
och Vatten
myndigheten

Normgivningsmakten

Grundläggande reglering av normgivningsmakten finns i regeringsformen med statsskickets grunder

- All offentlig makt i Sverige utgår från folket. Den offentliga makten utövas under lagarna.
- Riksdagen är folkets främsta företrädare. Riksdagen stiftar lag.

Fördelningen av makt

8 kap. regeringsformen - Lagar och andra föreskrifter

- Föreskrifter meddelas av riksdagen genom lag och av regeringen genom förordning. Föreskrifter kan också, efter bemyndigande av riksdagen eller regeringen, meddelas av andra myndigheter än regeringen och av kommuner.
- Ett bemyndigande att meddela föreskrifter ska alltid ges i lag eller förordning.

Den svenska normhierarkin

- » EU-rätt
- » Grundlagar
- » Lag
- » Förordning
- » Föreskrifter

Andra begrepp i rättstillämpningen av intresse är *praxis* och *doktrin*

Allmänna råd, vägledning och andra begrepp

- » Allmänna råd
- » Vägledning
- » Handbok
- » Checklistor

Arbetet med föreskrifter - målsättning

Regelreformering och regelförenkling

- En viktig uppgift för både riksdag, regering och myndigheter.
- Gäller alla typer av offentliga regler: lagar, förordningar, myndighetsförfattningar och allmänna råd.
- Uppmärksamhet på om reglerna leder till det eftersträlvade resultatet.

Den nya vägledningens utgångspunkter

Behovsstyrda vattenskyddsområden

- » Beslut och föreskrifter som är orienterade utifrån behov
- » Riskbaserat arbete med beredningen av vattenskyddsområden

Beredning och konsekvensutredning

Miljöbalkens och förordningen om områdesskydd gäller som övergripande regelverk

- » Förordning om konsekvensutredning vid regelgivning.
- » Regelrådets yttrande

Föreskrifternas språk och uppbyggnad

Språket i en författning ska vara så klart och enkelt som möjligt.

- Gröna boken, Svarta listan. Myndigheternas skrivregler, Myndigheternas föreskrifter - Handbok i författningsskrivning

Författningar bör vara strukturerade

- Inledande beskrivning av innehållet
- Avdelningar
- Mellanrubriker

Särskilda förutsättningar för vattenskyddsområden

Olika typer av föreskrifter

- 7 kap. 22 § - riktar sig till fastighetsägare, innehavare av särskild rätt m.m.
- 7 kap. 30 § - riktar sig till alla och envar

Vattenskyddsområdets restriktionsformer

- » Förbud
 - » Tillståndsplikt
 - » Anmälan
- » Föreskrifter är i princip alltid framåtsyftande, övergångsbestämmelser kan nyttjas för befintliga verksamheter.

Föreskrifternas tydlighet

- » Klart och tydligt innehåll om vad föreskriften reglerar och begränsar.
- » Viktigt att definitioner är tydliga
- » Undvik dubbelreglering i förhållande till andra bestämmelser (brandfarlig vara, farliga ämnen, enskilda avlopp ex)

Några praktiska exempel

- *”Hantering, undantaget transport, av större mängder än för normalt hushållsbehov av ämnen som är skadliga för grund- eller ytvattnet får inte ske utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.”*
- *”Hantering av mer än 250 l av för grund-eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor”*